

24.04.2015/10-1

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PAKETİ OLARAK ADLANDIRILAN 6645 SAYILI KANUN RESNİ GAZETE'DE YAYIMLANDI

ÖZET : 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yanı sıra 4857 sayılı İş Kanunu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu'nda önemli değişiklikler yapan 6645 sayılı Kanun 23/04/2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

1- İş Güvenliği Uzmanları ve İşyeri Hekimlerine Yönelik Düzenlemeler Yapıldı

- 6331 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik yapılmış olup iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimlerinin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları tespit ederek tedbir ve tavsiyeleri belirleme ve işverene yazılı olarak bildirme görevi korunmuştur. Ancak yapılan değişiklik ile eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumlu tutulmuştur.
- Ayrıca bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine bildirilecek ve bu bildirim işyerinde çalışanların görebileceği bir yerde ilan edilecektir.
- Değişiklikten önce sadece hayati tehlike arzeden durumların işverence düzeltilmemesi hali Bakanlığa bildiriliyordu ve ilan zorunluluğu bulunmuyordu. Yapılan değişiklikle ayrıca bildirim yapmadığı tespit edilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesi üç ay, tekrarında ise altı ay süreyle askıya alınacağı belirtilmiştir.
- Bununla birlikte işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının Bakanlığa yapacağı bildirimden dolayı işvereni tarafından iş sözleşmelerine son verilemeyeceği ve bu kişilerin hiçbir şekilde hak kaybına uğratılmayacağı hüküm altına alınmıştır. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücreti tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilecektir.
- Ayrıca işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu diğer hakları saklı tutulmuştur.
- Bununla birlikte açılan davada, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının kötü niyetle gerçek dışı bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla tespit edilirse kişinin belgesi altı ay süreyle askıya alınacaktır.

24.04.2015/10-2

2- İş Güvenliği Uzmanlarının Çalışabilecekleri Sektörler Sınırlandırılıyor

- a) Bakanlık, iş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin görevlendirilmesi konusunda sektörel alanda özel düzenleme yapabilecektir. Yapılan düzenleme ile maden ve yapı ile diğer sektörlerde öncelikli olarak hangi meslekî unvana sahip iş güvenliği uzmanlarının görev yapacağını ve bunların yanında görev yapacak diğer mesleklere sahip iş güvenliği uzmanlarının belirlenmesine dair usul ve esasların Bakanlıkça belirlenmesi öngörülmüştür.
- b) Böylece bir sektörde görev yapacak olan iş güvenliği uzmanının o sektör uzmanlık alanını gerektirecek bölüm mezunu olması yönünde düzenlemeler yapılacaktır.

3- Tehlike Durumunda İşin Durdurulmasına Yönelik Düzenlemeler Getirildi. İşverene Hapis Cezası Verilebilecek.

- a) 6331 sayılı Kanun'un 25 inci maddesine göre; işyerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde; bu tehlike giderilinceye kadar, hayati tehlikenin niteliği ve bu tehlikeden doğabilecek riskin etkileyebileceği alan ile çalışanlar dikkate alınarak, işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulmaktadır. Ayrıca çok tehlikeli sınıfta yer alan maden, metal ve yapı işleri ile tehlikeli kimyasallarla çalışılan işlerin yapıldığı veya büyük endüstriyel kazaların olabileceği işyerlerinde, risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda iş durdurulur.
- b) 25 inci maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile işin durdurulması kararının yerine getirilmesinde mülki idare aminin kolluk kuvvetlerinden yardım alması imkanı getirilmiştir.
- c) Ayrıca 25 inci maddeye eklenen fıkra ile çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işlerde; teknolojik gelişme, iş gücü kapasitesinin arttırılması, üretim metotlarında yenilik gibi bir kısım unsurlar sağlanmadan, üretim ve/veya imalat planlarına, iş programlarına aykırı hareket edilerek üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri işin durdurulma sebebi sayılacaktır.
- d) Bununla birlikte işyerinde durdurulan işlerde izinsiz çalışma yaptıran işveren veya işveren vekillerine üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilebilecektir.

4- İş Kazası Olan Maden İşyerleri İhalelere Giremeyecek

- a) 6331 sayılı Kanuna eklenen 25/A maddesi ile; ölümlü iş kazası meydana gelen maden işyerlerinde kusuru yargı kararı ile tespit edilen işveren, mahkeme tarafından kusuru oranında iki yıla kadar kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanacaktır.
- b) Kararın bir örneği işverenin siciline işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna gönderilecek ve Kurumun internet sayfasında ilan edilecektir.

24.04.2015/10-3

c) Düzenleme sadece maden işyeri için geçerli olacaktır. Ayrıca işverenin kusuru oranında kamu ihalelerinden yasaklanma durumu açık değildir.

5- İş Sağlığı ve Güvenliğine Yönelik İdari Para Cezalarında Önemli Değişiklikler Yapıldı

a) Çalışanların eğitimini düzenleyen 6331 sayılı Kanun'un 17 nci maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene her bir çalışan için 1.000 TL idari para cezası uygulanmaktaydı. Yapılan değişiklik ile söz konusu yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, her bir aykırılık için çalışan başına ayrı ayrı 500 TL idari para cezası uygulanması öngörülmüştür. Değişiklikle her ne kadar ceza tutarı düşmüş gibi görünse de her bir aykırılık için ayrı ayrı uygulanacak olması tereddütlerin ortadan kalkmasını sağlamıştır.

b) 6331 sayılı Kanununun 26 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (I) bendine göre; işyerinin bir bölümünde veya tamamında verilen durdurma kararına uymayarak durdurulan işi yönetmelikte belirtilen şartları yerine getirmeden devam ettiren işverene fiil başka bir suç oluştursa dahi onbin Türk Lirası idari para cezası uygulanmaktaydı. Yapılan değişiklik ile söz konusu ceza kaldırılmıştır. Ayrıca 26 inci maddeye eklenen fıkra ile işin durdurulması halinde, durdurmaya sebep olan fiilden dolayı ilgili idari para cezasının uygulanmayacağı hükmü getirilmiştir.

c) 6331 sayılı Kanun'un 26 ıncı fıkrasına eklenen bent ile çalışanlarına, standartlara uygun ve CE işaretli kişisel koruyucu donanım temin etmeyen işverenlere çalışan başına 500 TL idari para cezası öngörülmüştür.

d) 6331 sayılı Kanun'un 26 ıncı fıkrasına eklenen bent ile yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmayan işverenlere çalışan başına 500 TL idari para cezası öngörülmüştür. Eklenen geçici madde ile bu yaptırım 1/1/2016 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

e) 6331 sayılı Kanun'un 26 ncı fıkrasına eklenen fıkra ile idari para cezalarının nasıl uygulanacağına açıklık getirilmiştir. Buna göre;

i. İdari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen iş kazalarının 3 işgünü içinde bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce verilecektir.

ii. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilecektir.

iii. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilecektir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesi hükümleri uygulanır.

iv. Verilen diğer idari para cezaları tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödenir.

24.04.2015/10-4

- v. İdari para cezaları tüzel kişiliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları adına da düzenlenebilir.
- f) 6331 sayılı Kanun'un 26 ıncı fıkrasına eklenen fıkra ile idari para cezalarının tutarları çalışan sayısına ve işyerinin tehlike sınıfına göre farklılaştırılmıştır. Ancak çalışan sayısıyla çarpılarak verilen idari para cezalarında bu düzenleme uygulanmayacaktır. Buna göre;
1. Ondan az çalışanı bulunan işyerlerinden;
    - i. Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,
    - ii. Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yirmi beş oranında artırılarak,
    - iii. Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,
  2. On ila kırk dokuz çalışanı bulunan işyerlerinden;
    - i. Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,
    - ii. Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,
    - iii. Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,
  3. Elli ve daha fazla çalışanı bulunan işyerlerinden;
    - i. Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,
    - ii. Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,
    - iii. Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde iki yüz oranında artırılarak uygulanır.

6- İş Güvenliği Uzmanlarının Bir Üst Sınıfta Çalışma Süresi Uzatıldı

- a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme ve tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüklerine ilişkin süreler ikişer yıl uzatılmıştır.
- b) Dolayısıyla çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2018 tarihine kadar (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi; tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2017 tarihine kadar (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi kaydıyla yerine getirilmiş sayılacaktır.

7- Asgari Geçim İndirimi Üçüncü Çocukta Artırıldı

Asgari geçim indiriminin mükellefin üçüncü çocuğu için %10, sonrakiler için %5 olarak uygulanması amaçlanmıştır. Dolayısıyla, 3 veya daha fazla sayıda çocuğu alan bir çalışanın maaşında 9 liralık maaş artışı olacak.

24.04.2015/10-5

8- Üniversitelere İş Sağlığı ve Güvenliği Dersi Geliyor

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği dersleri zorunlu hale getiriliyor. Bu ders en az iki yarı yıl olarak programlanacak ve uygulanacak.

9- İş Kazası Olmazsa Prim Oranı Düşecek

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl içinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası işveren payı teşvik olarak bir sonraki takvim yılından geçerli olmak üzere ve üç yıl süreyle %1 olarak alınır. Ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi hâlinde takip eden aydan itibaren bu teşvik uygulamasına son verilir. İşverenler bu fıkrada öngörülen şartları tekrar sağlamaları ve talepleri hâlinde bu teşvikten yeniden yararlanır. Türkiye genelinde birden fazla tescilli çok tehlikeli sınıfta yer alan işyeri bulunan işverenin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan toplam çalışan sayısı esas alınır.

Bu maddeye göre teşvikten yararlanan işverenlerden birinci fıkrada belirtilen iş kazalarını bildirmeyenler, iş kazasının meydana geldiği tarihten itibaren yararlandıkları primleri yasal faizi ile birlikte geri öderler ve bu teşvikten beş yıl süre ile yasaklanırlar. Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması hâlinde, şirket ortaklarının tamamı hakkında; sermaye şirketi olması hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları hâlinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

10- Ermenekli Madencilere Ödeme Yapılacak

Karaman Ermenek'te meydana gelen iş kazası sırasında kazanın olduğu işyerinde çalışan işçilere ve hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine maddenin yayım tarihini izleyen ay itibarıyla altı ay süre ile brüt asgari ücretin iki katı tutarında İşsizlik Sigortası Fonundan aylık ödeme yapılacaktır. Bu ödemelerden herhangi bir vergi ve kesinti yapılmayacaktır.

24.04.2015/10-6

Ayrıca, aynı mevkide faaliyette bulunan ve işin durdurulması suretiyle kapalı olan maden işyerlerinde çalışan işçilerin 28/10/2014 tarihi itibarıyla ödenmeyen net ücretleri işyerlerinin kapalı olduğu dönemle sınırlı olmak ve yasanın yayımı tarihini takip eden aydan başlamak ve 3 ayı geçmemek üzere Fondan aylık olarak ödenecek ve yapılan bu ödemeler yasal faiz uygulanmak suretiyle işverenden tahsil edilecek.

11- Teşvikten Yersiz Faydalanan Ceza Affı Geldi

4447 sayılı Kanunun Geçici 10 uncu maddesi ile sağlanan sigorta primi teşvikinden maddenin yayımlandığı ay ve öncesine ilişkin olmak üzere ortalama sigortalı sayısının yanlış hesaplanması nedeniyle yersiz yararlandığı tespit edilen işverenlerin yersiz yararlanılan teşvik tutarlarına gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacak.

12- Yeni Teşvik Sistemi Getirildi

18 yaşından büyük, 29 yaşından küçük olanlardan Türkiye İş Kurumu tarafından 31/12/2016 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayanların;

a) Programın bitimini müteakip en geç üç ay içinde programı tamamladıkları meslek alanında özel sektör işverenleri tarafından 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınması ve

b) İşe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması

kaydıyla, işe alındıkları işyerinin imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermesi hâlinde 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay süre ile 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranına göre ve aynı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan tutar Fondan karşılanır. 30/06/2015 tarihine kadar başlayan işbaşı eğitim programlarının katılımcıları için bu fıkradaki süreler 6 ay artırımlı uygulanır.

İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazine ve Fon tarafından karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve

24.04.2015/10-7

taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; kamu idaresine ait işyerleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

13- Yapı Denetim Kuruluşlarına İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülüğü

Yapı denetim kuruluşlarına; işyerinde, çalışmaların, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına uygun olarak yapıldığını kontrol etmek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek yükümlülüğü getirilmiştir.

Aksi halde tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %10'u kadar idari para cezası uygulanacaktır.

14- Firmalar İş Sağlığı ve Güvenliği Maliyetine Katlanmayacak

İhaleli işlerde iş sağlığı ve güvenliğine dair yükümlülüklerin ihale öncesinde belirlenerek işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerini de maliyet unsuru olarak hesaba katmaları mümkün olacak.

24.04.2015/10-8

15- Maden İşyerlerinde Çalışma Süresi Yeniden Belirlendi

Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedi buçuk, haftada en çok otuzyediyedi buçuk saat olacak.

Yer altı maden işletmelerinde haftalık 37,5 saatten fazla yapılan çalışmalar için fazla çalışma ücreti ödenecek.

16- İşçilere Verilebilecek Mazeret İzninin Çerçevesi Belirlendi

İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün, eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin verilecek.

İşçilerin en az % 70 oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilecek.

17- Gece Çalışmalarında Fazla Mesai Yaptırılabilir

Yapılan değişiklik ile İş Kanunu'nun 69. maddesine, turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilmesine ilişkin cümle eklendi.

18- Çocuk İşçilere Yönelik Düzenleme Yapıldı

14 yaşını doldurmamış çocuklar bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabilirler.

Bu çocukların çalışma saatleri günde 5 haftada 30 saatten fazla olamayacak.

24.04.2015/10-9

19- 10 Yıl Çalışma İle Emeklilik İmkânı

8/9/1999 veya bu tarihten önce iştirakçiliği bulunup, 8/9/1999 tarihi itibarıyla 50 ve daha yukarı yaşlarda bulunanlar yaş haddi nedeniyle istekleri üzerine veya re'sen emekliye ayrıldıklarında fiili hizmet sürelerinin 10 yılı doldurmuş olması şartıyla emekli aylığına hak kazanırlar.

8/9/1999 tarihinden önce geçen ve aylık bağlanmasında dikkate alınan hizmetler nedeniyle bu madde hükümlerinin uygulanması talep edilemez.

Birinci fıkrada belirtilen şartları taşıyanlara maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra olmak üzere müracaatlarını takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır ve bunlara geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.

20- Sosyal Güvenlik Destek Primi Oranı Düşürüldü

Emekli olduktan sonra 5510 sayılı Kanunun 4/b kapsamında çalışmaya başlayan kişilerden alınan %15 oranındaki sosyal güvenlik destek primi %10'a düşürüldü.

21- İşveren İşçisinden Az Prim Ödeyebilecek

5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinde yer alan, "sigortalı aynı zamanda işveren ise aylık prime esas kazancı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekinin otuz katından az olamaz" şeklindeki hüküm yürürlükten kaldırılmıştır.

22- Kursiyerlerin Prim Oranı Düşürüldü

Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4/a kapsamında sigortalı sayılmakta ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmakta iken yapılan düzenleme ile bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmayacaktır.

24.04.2015/10-10

Ayrıca Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler için prim oranı %13,5'den %5,5'e düşürülmüştür. Bu oranın %1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 4,5'i genel sağlık sigortası primidir.

23- 5510 Sayılı Kanuna Yeni Para Cezası Getirildi

4/c kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin 100 üncü madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerince, Kurumca belirlenen süre içerisinde elektronik ortamda Kuruma hiç gönderilmemesi hâlinde sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin beşte biri, geç gönderilmesi hâlinde ise sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin onda biri tutarında, idari para cezası uygulanacak. Ancak, idari para cezası ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.

24- Yurtdışında Okuyan Öğrenciye Avantaj

5510 sayılı Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendine göre; sigortalı olmaksızın, 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna göre yurt dışına gönderilen ve öğrenimini başarıyla tamamlayarak yurda dönenlerden yükümlü bulunduğu mecburi hizmet süresini tamamlamış olanların, yurt dışında resmî öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin 18 yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmı borçlanılabilmektedir. Bu haktan faydalananlar 4/c kapsamındaki sigortalılardan 2008 Ekim ayında sonra ilk defa göreve başlayanlar için herhangi bir müracaat şartı bulunmazken 2008 Ekim ayından sonra memuriyete başlayanlar için üç aylık müracaat süresi şartı aranmıştır. Yapılan düzenleme ile bunlar için de müracaat süresi şartı kaldırılmıştır.

25- Ermenek'te Hayatını Kaybedenlerin Hak Sahiplerine Bazı Haklar Verildi

Ermenek'te hayatını kaybeden işçinin varsa SGK'ya olan tüm borçları siliniyor. Gerekli şartlar sağlanmasa dahi eş ve çocuklarına ölüm aylığı bağlanıyor. Yani normalde aylık bağlanması için gerekli olan 900 günlük prim yatırmış olma şartı aranmıyor ve 1 gün çalışmış olsa dahi ölüm aylığı bağlanıyor. Son olarak Devlet, ölen işçinin eş, çocuk veya kardeşlerinden birisine kamuda personel olma imkanı veriyor.

Ermenek'te hayatını kaybeden işçi yakınları için çıkartılan yeni torba yasada eş ve çocuklara ölüm aylığı bağlanması ile ölen işçinin eş, çocuk veya kardeşlerinden birisine kamuda personel olma imkanı verilmesi hususlarında bir tarih aralığı belirlendi. Yani 13 Mayıs 2014 ile

24.04.2015/10-11

28 Ekim 2014 arasında maden ocaklarının yer altı işlerinde meydana gelen kazalarda da bu imkanlar sağlanacak.

Ayrıca çıkartılan kanuna göre, 10 Haziran 2003 ile 13 Mayıs 2014 tarihleri arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; genel sağlık sigortası primi dâhil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borçları terkin edilecek ve hak sahiplerine aylık bağlanacak.

26- Dış Tedavilerinde Ceza Sınırı Getirildi

Ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım paylarının eczanelerce usulüne uygun tahsil edilmemesi nedeniyle, eczacılar hakkında öngörülen cezai şart için üst sınır getirildi. Buna göre uygulanacak cezai şart her fatura dönemi için brüt asgari ücretin beş katı tutarını geçemeyecek.

27- 4/b'lilere Prim Durdurma İmkanı Getirildi

a) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı hâlde, maddenin yayımlandığı ayın sonu itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içerisinde ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları hâlinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur.

b) Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek bunlara Kurum alacakları arasında yer verilmez.

c) Sigortalılıkları durdurululardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları maddenin yayım tarihini takip eden ay başı itibarıyla yeniden başlatılır. Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tamamen ödenmemesi hâlinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.

24.04.2015/10-12

d) Sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.

28- Rücu Borçları Yeniden Yapılandırılacak

İşverenlerin ve/veya üçüncü şahısların, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu Kanununun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 506 sayılı Kanununun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 nci, 28 inci ve 39 uncu maddeleri, 1479 sayılı Kanununun mülga 63 üncü maddesi ve 5434 sayılı Kanununun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile sigortalıya, genel sağlık sigortalısına veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle, kesinleşmiş mahkeme kararı sonucu ödemekle yükümlü buldukları her türlü borçlarına, kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, maddede belirtilen şekilde ve süre içinde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

Söz konusu mahkeme kararlarına ilişkin yargılama giderleri ile vekâlet ücreti, peşin ödeme hâlinde peşin ödeme tarihi, taksitle ödeme hâlinde son taksit tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanarak son taksit tutarıyla birlikte defaten yatırılır.

Bu hükümlerden yararlanmak isteyen borçluların bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren üç ay içinde Kuruma başvuruda bulunmaları, ilk taksiti bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren dört ay içinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutar için bu maddenin yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz alınmaz.

Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre hesaplanacak yasal faizi ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde

24.04.2015/10-13

hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm, alacakları tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

Geçici 60 ıncı maddenin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bentleri, yedinci, sekizinci onuncu, on beşinci ve on sekizinci fıkraları bu maddeden yararlanmak için başvurular hakkında da uygulanır.

29- Mesleki Yeterlilik Önemli Hale Geliyor

Yeni iş güvenliği paketi mesleki yeterliliğe yönelik önemli maddeler içermekte.

- Mesleki ve teknik eğitim ve öğretime ilişkin orta ve yükseköğretim programları, Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler tarafından bir yıl içinde ilgili ulusal meslek standartlarıyla uyumlu hale getirilecek, eğitim ve öğretimin bu programlara göre verilmesi sağlanacak.
- Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulması ve etkin bir şekilde yürütülmesi için uygulamadaki eksiklikler giderilecek.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu faaliyetleri için istihdam edilmelerine ihtiyaç duyulan istatistik, matematik ve aktüerya bölümlerinden mezun olanların uzman yardımcısı ve yönetici olabilmeleri imkanı getiriliyor.
- Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Mesleki Yeterlilik Kurumunca standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, tebliğin yayım tarihinden itibaren sekiz ay sonra mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmayacak. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmayacak. Buna ilişkin denetimler İş müfettişlerince yapılacak. Belirtilen hükümlere aykırı davranan işveren veya işveren vekillerine Çalışma ve İş Kurumu il müdürü tarafından her bir çalışan için 1.000 TL idari para cezası verilecek.

Saygılarımızla...

